

ТЕМА 1: ПОНЯТТЯ КЛАСУ. ПОЛЯ. МЕТОДИ.

План

1.1.	Поняття класу.	1
1.2.	Константні поля та поля лише для читання.	3
1.3.	Властивості	4
1.4.	Методи.....	5
1.5.	Модифікатор out.....	6
1.6.	Модифікатор ref.....	6
1.7.	Модифікатор params.	7
1.8.	Необов'язкові параметри.....	7
1.9.	Сигнатура методу.....	8
1.10.	Поліморфізм.....	9

1.1. Поняття класу.

В ООП використовуються класи (типи, що містять дані та функції для маніпулювання даними) для інкапсуляції (об'єднання) даних (атрибутів) і методів (поведінки). Класи можна розглядати як шаблони для створення об'єктів (екземплярів класу). Формально клас - це визначений користувачем тип, який складається з полів даних (змінні-члени) і членів, що оперують цими даними (конструкторів, властивостей, методів, подій і т.д.). Всі разом поля даних класу представляють "стан" екземпляра класу (інакше званого об'єктом). Міць об'єктно-орієнтованих мов, подібних C #, полягає в їх здатності групувати дані і пов'язану з ними функціональність у визначенні класу, що дозволяє моделювати програмне забезпечення, що базується на сутностях реального світу.

Об'єкт є представленням чогось, що існує в реальному світі з відображенням того, чим він є (*його стану*), і того, що він *робить*. Об'єкти мають властивість приховування своєї реалізації від інших об'єктів, не зважаючи на те, що деякі об'єкти можуть взаємодіяти один з одним через чітко визначені інтерфейси.

В оголошенні класу можуть бути присутні такі компоненти:

Перед ключовим словом `class`

Атрибути і модифікатори класу.

Модифікаторами не вкладених класів є:

public, internal, abstract, sealed,
static, unsafe, partial.

Після імені класу

Параметри узагальнених типів, базовий клас, інтерфейси

У фігурних дужках

Члени класу (до них відносяться: властивості, конструктори, методи, поля, події, індиксатори, перевантажені оператори, вкладені типи і фіналізатор)

Поле – це змінна, яка є членом класу або структури. Наприклад:

```
class price
{
    public string Tovar;
    private decimal cina_opt;
    public decimal cina_rozdrib;
}
```

Ключове слово `public` відкриває для доступу відповідне поле чи метод для інших класів, тоді як інші поля і методи, що не позначені ключовим словом `public` відносяться до закритих деталей реалізації. Відповідно до об'єктно-орієнтованої термінології кажуть, що відкриті члени класу інкапсулюють закриті члени класу.

Поля і методи, які оперують не з екземплярами типів, а із самим типом, є статичними та повинні помічатися як `static`.

Ініціалізація полів є необов'язковою. Не ініційовані поля отримують свої стандартні значення (0, \0, null, false). Ініціалізатори полів виконуються перед конструкторами.

Модифікатори доступу:

Модификатор доступа	К чему может быть применен	Назначение
public	Типы или члены типов	Открытые (public) элементы не имеют ограничений доступа. Открытый член может быть доступен как из объекта, так и из любого производного класса. Открытый тип может быть доступен из других внешних сборок
private	Члены типов или вложенные типы	Закрытые (private) элементы могут быть доступны только в классе (или структуре), в котором они определены
protected	Члены типов или вложенные типы	Защищенные (protected) элементы могут использоваться классом, который определил их, и любым дочерним классом. Однако защищенные элементы не доступны внешнему миру через операцию точки (.)
internal	Типы или члены типов	Внутренние (internal) элементы доступны только в пределах текущей сборки. Таким образом, если в библиотеке классов .NET определен набор внутренних типов, то другие сборки не смогут ими пользоваться
protected internal	Члены типов или вложенные типы	Когда ключевые слова protected и internal комбинируются в объявлении элемента, такой элемент доступен внутри определяющей его сборки, определяющего класса и всех его наследников

За замовчуванням члени класу є неявно закритими (private), а класи внутрішніми (internal). Наприклад:

```
class Radio //internal
{
    Radio(){} //private
}
```

Не вкладені типи можуть описуватися лише з модифікаторами public або internal.

```
public class SportsCar
{
    // Нормально! Вкладені типи можуть бути private.
    private enum CarColor
    {
        Red, Green, Blue
    }
}
```

```
// Помилка! Не вкладений тип не може бути private!
private class SportsCar
{}
```

1.2. Константні поля та поля лише для читання.

Ключове слово const застосовується для полів, які ніколи не будуть змінюватися:

```
public const double PI = 3.14;
```

Поля, що доступні лише для читання, подібно до константних полів можуть після присвоєння значення лише зчитуватися. Але присвоєння може відбуватися лише у конструкторі на етапі виконання програми.

```
class MyMathClass
{
// Поля только для чтения могут присваиваться
// в конструкторах, но нигде более,
public readonly double PI;
public MyMathClass ()
{
PI = 3.14;
}
}
```

1.3. Властивості

Властивості класу виглядають як поля, але при зчитуванні або встановленні значень містять логіку. Реалізується ця логіка за допомогою відповідно блоків `get` і `set`:

```
class price
{
    private decimal cina;
    public decimal Cina
    {
        get {return cina;} //виконується при зчитуванні
        set {cina=value;} // виконується при присвоєнні
    }
}
```

Засіб доступу `get` виконується при зчитуванні властивості, а `set` – при присвоєнні. Засіб доступу `set` має неявний параметр `value` з типом властивості, що присвоюється. Хоча доступ до властивостей відбувається таким самим способом, як і до полів, проте властивості відрізняються тим, що надають програмісту повний контроль над отриманням і встановленням їх значень. Це дозволяє обирати будь-яке необхідне внутрішнє представлення, не показуючи внутрішні деталі користувачу.

Якщо вказати лише засіб доступу `get`, то властивість буде доступна лише для читання, а якщо лише `set` – тільки для запису.

З властивостями дозволено застосовувати наступні модифікатори:

Статичний модифікатор

`static`

Модифікатори доступу

`public, internal,`

	private, protected
Модифікатори успадковування	new, virtual, abstract,
	override, sealed
Модифікатор некерованого коду	unsafe, extern

Модифікатори доступу можна окремо застосовувати для засобів доступу get і set:

```
class price
{
    private decimal cina;
    public decimal Cina //властивість більш доступна
    {
        get {return cina;}
        private set {cina=value;} // засіб доступу менш доступний
    }
}
```

В C# елементом програмування є клас. Об'єкти створюються з цих класів, а функції інкапсулюються в класах як методи.

1.4. Методи.

Методи виконують деякі дії у послідовності операторів. Метод може отримувати вхідні дані з коду, який його викликає, за рахунок вказування параметрів і повертати вихідні дані через вказування типу, що повертається методом, або через параметри ref/out. Якщо метод не повертає даних, то слід вказати тип void.

Методи можуть приймати або не приймати параметри та повертати або не повертати значення.

```
static int Add(int x, int y)
{
    int ans = x + y;
    // Вызывающий код не увидит эти изменения,
    // т.к. изменяется копия исходных данных,
    x = 10000;
    y = 88888;
    return ans;
}
```

1.5. Модифікатор out.

Має вказуватись як при реалізації, так і при виклику методу. Методи перед виходом обов'язково мають присвоїти таким параметрам значення, інакше – помилка компіляції.

```
static void Add(int x, int y, out int ans)
{
    ans = x + y;
}
```

Виклик методу:

```
int ans;
Add(90, 90, out ans);
Console.WriteLine("90 + 90 = {0}", ans);
```

Інший приклад:

```
// Возврат множества выходных параметров.
static void FillValues(out int a, out string b, out bool c)
{a = 9; .
b = "Enjoy your string.";
c = true;
}
```

Виклик:

```
int i; string str; bool b;
FillTheseValues(out i, out str, out b);
```

1.6. Модифікатор ref.

Передається посилання на існуючу змінну. Параметри мають бути ініційовані перед передачею методу.

Приклад методу, що міняє місцями дві змінні:

```
// Ссылочные параметры.
public static void SwapStrings(ref string s1, ref string s2)
{
    string tempStr = s1;
    s1 = s2;
    s2 = tempStr;
}
```

Виклик методу:

```
string str1 = "Flip";
string str2 = "Flop";
SwapStrings(ref str1, ref str2);
```

1.7. Модифікатор params.

Масив параметрів. Підтримує лише один параметр params, який має бути останнім у списку параметрів.

```
// Возвращение среднего из некоторого количества значений double.
static double CalculateAverage(params double[] values)
{
    double sum = 0;
    if(values.Length == 0)
        return sum;
    for (int i = 0; i < values.Length; i++)
        sum += values[i];
    return (sum / values.Length);
}
```

Варіанти виклику:

```
// Передать разделяемый запятыми список значений double...
double average;
average = CalculateAverage(4.0, 3.2, 5.7, 64.22, 87.2);

// ...или передать массив значений double.
double [ ] data = { 4.0, 3.2, 5.7 };
average = CalculateAverage(data);

// Среднее из 0 равно 0!
Console.WriteLine("Average of data is: {0}", CalculateAverage());
```

1.8. Необов'язкові параметри.

Можна не вказувати за умови, що задовольняють стандартні значення. Розміщуються в кінці сигнатури методу.

```
static void EnterLogData(string message, string owner = "Programmer")
{
    Console.Beep ();
    Console.WriteLine("Error: {0}", message);
    Console.WriteLine("Owner of Error: {0}", owner);
}
```

Виклик:

```
EnterLogData("Oh no! Grid can't find data");
EnterLogData("Oh no! I can't find the payroll data", "CFO");
```

Значення, що присвоюється необов'язковому параметру, має бути відоме під час компіляції.

```
// Ошибка! Стандартное значение для необязательного аргумента
// должно быть известно во время компиляции!
static void EnterLogData(string message,
    string owner = "Programmer", DateTime timeStamp = DateTime.Now)
{
    Console.Beep();
    Console.WriteLine("Error: {0}", message);
}
```

```

Console.WriteLine("Owner of Error: {0}", owner);
Console.WriteLine("Time of Error: {0}", timeStamp);
}

```

Таблица 4.1. Модификаторы параметров в C#

Модификатор параметра	Описание
(отсутствует)	Если параметр не помечен модификатором, предполагается, что он должен передаваться по значению, т.е. вызываемый метод получает копию исходных данных
out	Значения выходных параметров должны присваиваться вызываемым методом и, следовательно, они передаются по ссылке. Если выходным параметрам в вызываемом методе значения не присвоены, компилятор сообщит об ошибке
ref	Значение первоначально присваивается вызывающим кодом и при желании может быть изменено в вызываемом методе (поскольку данные также передаются по ссылке). Если параметру <code>ref</code> в вызываемом методе значение не присвоено, никакой ошибки компилятор не генерирует
params	Этот модификатор позволяет передавать переменное количество аргументов как единый логический параметр. Метод может иметь только один модификатор <code>params</code> , которым должен быть помечен последний параметр метода. В реальности необходимость в использовании модификатора <code>params</code> возникает не особо часто, однако он применяется во многих методах внутри библиотек базовых классов

1.9. Сигнатура методу

Сигнатура методу (включає тип і кількість параметрів, спосіб передачі параметрів, але не включає імена параметрів і тип, що повертається методом) має бути унікальною в межах типу. З методами дозволено застосовувати наступні модифікатори:

Статичний модифікатор	<code>static</code>
Модифікатори доступу	<code>public,</code> <code>internal,</code> <code>private,</code> <code>protected</code>
Модифікатори успадковування	<code>new, virtual,</code> <code>abstract,</code> <code>override, sealed</code>
Модифікатор частинного методу	<code>partial</code>

Тип може *перевантажувати* методи (мати декілька методів з одним і тим же іменем) за умови, що їх сигнатури будуть різними. Наприклад:

```
void MyMethod(int x) {}
void MyMethod(int y) {}//Помилка компіляції
void MyMethod(int x,char c) {}
void MyMethod(char d,int y) {}
double MyMethod(int x,char c) {}//Помилка компіляції
void MyMethod(int[] x) {}
void MyMethod(ref int x) {}
void MyMethod(out int x) {}//Помилка компіляції
```

1.10. Поліморфізм

Поліморфізм можна виразити як «один інтерфейс, безліч функцій». Поліморфізм може бути статичним і динамічним.

Статичний поліморфізм реалізується шляхом перевантажень методів. Наприклад, можна мати декілька описів методу в залежності від типу вхідного параметра:

```
class Printdata
{
    public void print(int i)
    {
        Console.WriteLine("Printing int: "+i);
    }
    public void print(double f)
    {
        Console.WriteLine("Printing float: "+f);
    }
    public void print(string s)
    {
        Console.WriteLine("Printing string: "+s);
    }
}
```

В залежності від типу вхідного параметра буде викликатись той чи інший варіант методу `print()`.

```
public static void Main(string[] args)
{
    Printdata p = new Printdata();
    p.print(5);// Printing int: 5
    p.print(3.14);// Printing float: 3,14
    p.print("Hello C#");// Printing string: Hello C#
}
```

Windows Forms програма:

```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.ComponentModel;
using System.Data;
using System.Drawing;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
using System.Windows.Forms;

namespace WindowsFormsApplication1
{
    public partial class Form1 : Form
    {
        public Form1()
        {
            InitializeComponent();
        }

        public UnitConverter USD2UAH = new UnitConverter(26, "USD", "UAH");
        public UnitConverter EUR2UAH = new UnitConverter(29, "EUR", "UAH");
        public UnitConverter KM2M = new UnitConverter(1000, "Kilometer", "Meter");
        private void button1_Click(object sender, EventArgs e)
        {
            label1.Text = (textBox1.Text + " "+USD2UAH.nameFrom+" = "+
                USD2UAH.Convert(Convert.ToDouble(textBox1.Text)).ToString()+
                " "+USD2UAH.nameTo;
        }

        private void Form1_Load(object sender, EventArgs e)
        {
            radioButton1.Text = USD2UAH.nameFrom + " to " + USD2UAH.nameTo;
            radioButton1.Checked = true;
            radioButton2.Text = EUR2UAH.nameFrom + " to " + EUR2UAH.nameTo;
            radioButton3.Text = KM2M.nameFrom + " to " + KM2M.nameTo;
        }
    }
    public class UnitConverter
    {
        double Koef;
        string NameFrom, NameTo;
```

```
static int UnitConverterCount;
public UnitConverter(double koef, string nameFrom, string nameTo)
{
    Koef = koef;
    NameFrom = nameFrom;
    NameTo = nameTo;
    UnitConverterCount++;
}
public double Convert(double vhid)
{
    return Koef * vhid;
}
public string nameFrom { get {return NameFrom;} }
public string nameTo { get { return NameTo; } }
}
}
```